

Сарајево, 02.12.2019. године

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА 25.11.2019.- 29.11.2019.**

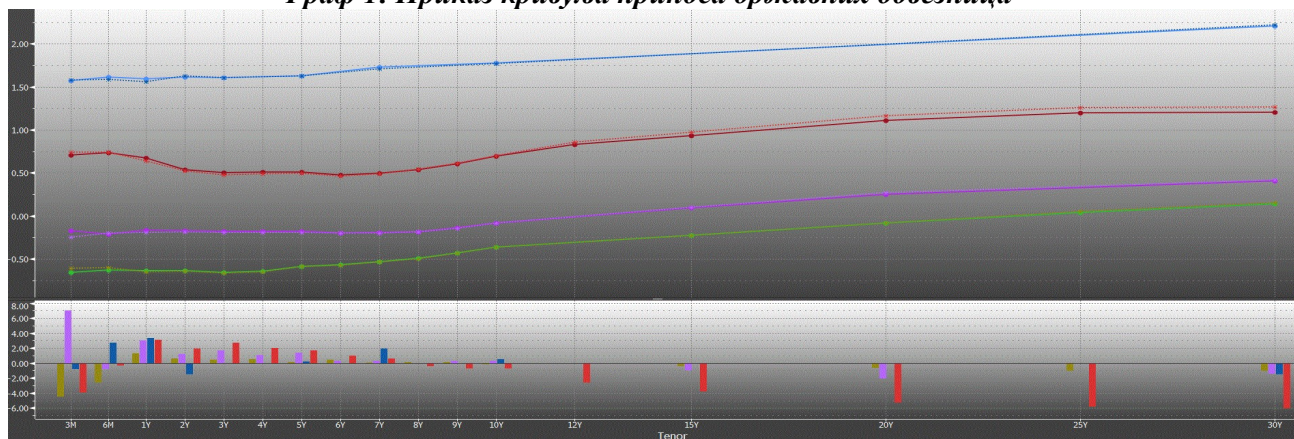
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Еврозона				САД				Велика Британија				Јапан			
	22.11.19	-	29.11.19		22.11.19	-	29.11.19		22.11.19	-	29.11.19		22.11.19	-	29.11.19	
2 године	-0,64	-	-0,63	↗	1,63	-	1,61	↘	0,53	-	0,54	↗	-0,18	-	-0,17	↗
5 година	-0,59	-	-0,58	↗	1,62	-	1,63	↗	0,50	-	0,51	↗	-0,18	-	-0,17	↗
10 година	-0,36	-	-0,36	→	1,77	-	1,78	↗	0,71	-	0,70	↘	-0,07	-	-0,07	→

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Bubillove

Доспијеће	Приноси		
	22.11.19	-	29.11.19
3 мјесеца	-0,575	-	-0,627
6 мјесеци	-0,602	-	-0,628
1 година	-0,635	-	-0,619

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Немачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 29.11.2019. године (пуне линије) и 25.11.2019. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

ЕВРОЗОНА

Приноси сигурнијих обвезница еврозоне нису забиљежили битније промјене на седмичном нивоу. Истовремено, приноси италијанских обвезница су забиљежили раст између 2 и 5 базних поена. Протекла седмица у еврозони је била релативно мирна, а фокус инвеститора је и даље на дешавањима која имају везе с трговинским односима између САД и Кине. Изјаве представника ЕЦБ у посматраном периоду су биле усмјерене на могућности актуелне монетарне политике, односно да би, уколико дође до погоршања инфлаторних очекивања, ЕЦБ могла поново реаговати као што је то урадила у септембру. Предсједник Централне банке Француске De Galhau је у пар наврата позвао на потребу да земље које имају простор за фискалном потрошњом, попут Немачке, то треба да учине, односно да монетарна политика не би требало да буде једини инструмент за промоцију привредног раста у региону који је погођен глобалним трговинским ратом. Он је изјавио и да оно што је важно није само ниво кључних каматних стопа ЕЦБ, већ временски период мјера монетарне политике. На крају прошле седмице дошло је до неизвјесности одрживости коалиционе Владе Немачке, коју чине странка канцеларке Меркел (CDU) и Социјалдемократата

(SPD), а након што је SPD изабрао нове лидере. Они су најавили да ће тражити политичке промјене, те да ће нови услови бити предочени након конференције ове странке која почиње овог петка. Истовремено, из CDU су најавили да не постоји могућност преговора о коалицији потписаној у марту прошле године.

На крају протекле седмице објављени су прелиминарни подаци о већем расту стопе инфлације у еврозони од очекивања, те је иста у новембру повећана на 1,0%, што је, ипак, и даље далеко испод циљаног нивоа ЕЦБ од око 2%. Битно је примјетити и то да је темељна стопа инфлације, која искључује цијене волатилних компоненти, у истом мјесецу, такође повећана више од очекивања, на ниво од 1,3%. Позитиван индикатор је и постепени наставак пада стопе незапослености у еврозони на 7,5%, што је ниво незапослености који је забиљежен у августу и јуну ове године, а прије тога тек половином 2008. године.

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Индекс економског повјерења – ЕЗ	НОВ	101,0	101,3	100,8
2.	Индекс повјерења потрошача – ЕЗ (финал.)	НОВ	-	-7,2	-7,6
3.	Индекс економског повјерења – Италија	НОВ	-	99,1	98,9
4.	ІФО индекс повјерења инвеститора – Њемачка	НОВ	92,5	92,1	91,6
5.	Монетарни агрегат М3 – ЕЗ (Г/Г)	ОКТ	5,5%	5,6%	5,6%
6.	Стопа инфлације – ЕЗ (прелим.)	НОВ	0,9%	1,0%	0,7%
7.	Темељна стопа инфлације – ЕЗ (прелим.)	НОВ	1,2%	1,3%	1,1%
8.	Стопа незапослености – ЕЗ	ОКТ	7,5%	7,5%	7,6%
9.	БДП – Француска (квартално) финал.	III квартал	0,3%	0,3%	0,3%
10.	БДП – Аустрија (квартално) финал.	III квартал	-	0,1%	0,2%
11.	БДП – Белгија (квартално) финал.	III квартал	-	0,4%	0,3%
12.	БДП – Италија (квартално) финал.	III квартал	0,1%	0,1%	0,1%
13.	Индустријска производња – Аустрија (Г/Г)	СЕП	-	-0,5%	0,5%
14.	Малопродаја – Њемачка (Г/Г)	ОКТ	3,0%	0,8%	3,4%
15.	Малопродаја – Шпанија (Г/Г)	ОКТ	-	2,6%	3,4%
16.	Потрошња становништва – Француска (Г/Г)	ОКТ	-0,3%	-0,2%	0,5%

САД

Предсједник Феда Powell је изјавио да ће тренутни став о питању монетарне политике вјероватно остати и даље одговарајући све док подаци о стању економије буду у значајној мјери у складу с изгледима, те истакао да ће то подржати снажно тржиште рада и усмјерити инфлацију према циљаном нивоу. Powell је напоменуо да искуства Јапана и Европе сугеришу да се динамика ниске инфлације врло тешко може преокренути.

Чланица FOMC-а Brainard је изјавила да негативне каматне стопе нису добра опција за САД, а да се финансијски систем земље разликује од других земаља које су већ покушале с примјеном те стратегије. Растући оптимизам о питању постизања прве фазе трговинског споразума између двије највеће свјетске економије се током протекле седмице позитивно одразио на финансијско тржиште САД. Поред тога, објављивање бољих од очекиваних и претходних података о стопи БДП-а на кварталном нивоу, такође, је позитивно утицало на тржиште. Предсједник САД Trump је изјавио да се САД налазе у завршној фази постизања Фазе 1 трговинског споразума. Међутим, Trump је након тога потписао Закон о људским правима у Хонг Конгу, којим САД подржавају демонстранте у тој земљи, упркос вишеструким упозорењима Кине против таквог потеза, те је изјавио да је закон потписао из поштовања према предсједнику Кине и народу Хонг Конга. Како преносе свјетски медији, овакво поступање је „разљутило“ Кину, која је запријетила контрамјерама уколико САД наставе ићи „погрешним“ путем. Крајем седмице се појавила вијест да Кина инсистира на томе да обећање САД о повлачењу тарифа мора бити саставни дио било које врсте прве фазе трговинских преговора.

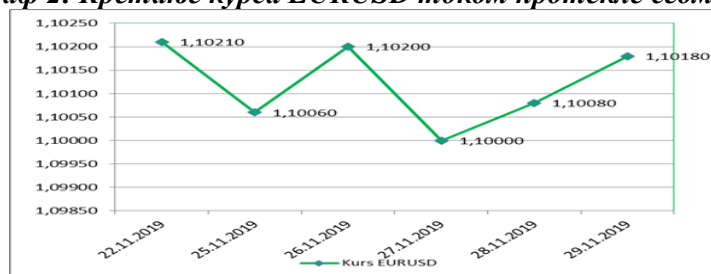
Током протекле седмице Фед је објавио извјештај о економским активностима, познатији као Beige Book, у којем је наведено да су привредне активности у регионима од октобра до средине новембра биљежиле умјерени раст, а већина региона је пријавила раст производње бржим темпом у односу на претходни период.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Прерађивачки сектор Фед из Даласа	НОВ	-3,8	-1,3
2.	Залихе veleпродаје (М/М) Р	ОКТ	0,2%	0,2%
3.	FNFA индекс цијена кућа (М/М)	СЕП	0,3%	0,2%
4.	Продаја новоизграђених кућа (М/М)	ОКТ	0,6%	-0,7%
5.	МВА апликације за хипотекарне кредите	22. НОВ	-	1,5%
6.	БДП (Q/Q) S	III квартал	1,9%	2,1%
7.	Лична потрошња (Q/Q) S	III квартал	2,8%	2,9%
8.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ	23. НОВ	221.000	213.000
9.	Континуирани захтјеви незапослених за помоћ	16. НОВ	1.691.000	1.640.000
10.	РСЕ дефлатор (Г/Г)	ОКТ	1,7%	1,6%

USD је благо апрецирао у односу на EUR, те је курс EURUSD забиљежио пад с нивоа од 1,1021 на ниво од 1,1018.

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Из Владе Велике Британије је саопштено да ће Парламент поново бити формиран 17. децембра након општих избора, а уколико Johnson остане на истој позицији, план је да његова Влада усвоји легислативну агенду 19. децембра. Часопис The Telegraph је објавио вијест да ће посланици гласати о приједлогу споразума о Брегзиту прије Божића уколико Конзервативна партија освоји већину на општим изборима. Ипак, из канцеларије премијера Johnsona је саопштено да ће се ови планови промијенити уколико дође до смјене Владе након 12. децембра.

Часопис The Times је објавио резултате истраживања које је провела агенција YouGov, а који указују на то да би Конзервативна партија могла да освоји 359 мјеста у Парламенту након избора 12. децембра, чиме би освојила већину са 68 мјеста. Лабуристи би могли да освоје 211 мјеста, Либерални демократи 13 мјеста, а SNP 43 мјеста, док се очекује да Партија за Брегзит неће освојити ниједно мјесто. Johnson је раније изјавио да уколико Конзервативна партија побиједи на изборима, то ће значити излазак из ЕУ, што ће оставити свега 11 мјесеци за преговоре о слободној трговини с ЕУ или ће се Велика Британија суочити да царинама према правилима WTO. Главни преговарач за Брегзит из ЕУ Barnier је раније изјавио да уколико Конзервативна партија однесе побједу на општим изборима, биће тешко трговинске преговоре окончати према планираном року. Према његовом мишљењу 11 мјесеци је кратак временски период.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Кредити за куповину кућа ОКТ	42.200	41.219	42.216
2.	Nationwide цијене кућа (Г/Г) НОВ	0,2%	0,5%	0,2%
3.	GfK повјерење потрошача НОВ	-14	-14	-14
4.	Lloyds пословно повјерење НОВ	-	9	6
5.	Монетарни агрегат М4 (Г/Г) ОКТ	-	3,6%	4,0%
6.	Одобрени хипотекарни кредити ОКТ	65.400	64.600	65.800

Током протекле седмице GBP је апрецирала у односу на EUR и у односу на USD. Курс EURGBP је забиљежио пад с нивоа од 0,85894 на ниво од 0,85193, док је курс GBPUSD повећан с нивоа од 1,2834 на ниво од 1,2925.

ЈАПАН

Из ММФ-а је саопштено да фискална политика Јапана може надомјестити напоре ВоЈ да заштити економију од иностраних ризика, те је сугерисано да Токио не би требало да се суздржава од повећања фискалне потрошње у кратком року. Такође, истакнуто је да јачање ефикасности координације монетарне и фискалне политике и даље остаје приоритет. Наглашено је и да, иако би ВоЈ требало да одржи тренутни програм квантитативних олакшица, такође би требало да пронађе начине како ублажити растуће трошкове дуготрајног ублажавања монетарне политике, те да учини своју политику одрживом с обзиром на удаљеност инфлације од циљаног нивоа. У саопштењу се наводи и да би ВоЈ могла циљани ниво инфлације од 2% учинити флексибилнијим усвајањем циљаног распона, јер структурни фактори, попут технолошких иновација, могу дугорочно одржавати инфлацију на ниском нивоу. Објављена је вијест да би ВоЈ могла смањити износ за куповину обвезница с доспијећем од 5 до 10 година уколико Министарство финансија одлучи редуковати емисију десетогодишњих обвезница.

Члан MPC ВоЈ Sakurai је изјавио да ВоЈ треба да узме у обзир чињеницу да је експанзивна монетарна политика коју примјењује довела до равнања криве приноса. Коментари Sakuraiја су успиједили након сугестије ММФ-а да ВоЈ у наредном периоду треба размотрити свој дугорочни циљани ниво приноса. Према његовом мишљењу ВоЈ тренутно може одустати од увођења додатних стимуланса с обзиром на то да домаћа потражња надокнађује слабости извоза, који је у знатној мјери погођен успоравањем глобалне потражње и трговинским ратом.

Повећање стопе ПДВ-а у октобру текуће године утицало је снажну контракцију малопродаје која је у октобру смањена за 14,4% у односу на мјесец раније. Влада је повећала стопу ПДВ-а од октобра текуће године са 8% на 10% са циљем да се умањи терет јавног дуга.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Малопродаја (Г/Г) ОКТ	-3,8%	-7,1%	9,2%
2.	Стопа незапослености ОКТ	2,4%	2,4%	2,4%
3.	Индустријска производња (Г/Г) Р ОКТ	-5,2%	-7,4%	1,3%
4.	Производња возила (Г/Г) СЕП	-	2,3%	-2,2%
5.	Индекс започетих кућа (Г/Г) ОКТ	-7,0%	-7,4%	-4,9%
6.	Повјерење потрошача НОВ	36,8	38,7	36,2

JPY је током протекле седмице депрецирао у односу на EUR, те је курс EURJPY забиљежио раст с нивоа од 119,84 на ниво од 120,61. JPY је депрецирао и у односу на USD, те је курс USDJPY забиљежио раст с нивоа од 108,66 на ниво од 109,49.

НАФТА И ЗЛАТО

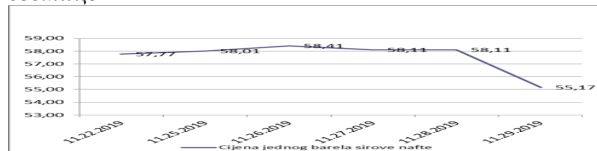
На отварању њујоршке берзе у понедјељак цијена једног барела сирове нафте је износила 57,77 USD (52,42 EUR). Цијена нафте је почетком седмице биљежила благи раст услед очекивања могућег постизања трговинског споразума између САД и Кине. У телефонском разговору предсједника ове двије државе је договорено да наставе дјеловати на рјешавању неријешених питања.

Састанак ОПЕС-а и сарадника је планиран за 5. децембар, што ће значити и даље разговоре о обиму производње нафте. Званичник ИЕА је за Ројтерс изјавио је да би ОПЕС требало да донесе исправну одлуку за „веома крхку“ глобалну економију. Очекује се снажна производња нафте у земљама које нису чланице ОПЕС-а, посебно у САД, Бразилу, Норвешкој и Гвајани, чиме би значајне количине нафте могле бити понуђене на тржишту, те ОПЕС треба да донесе добру одлуку како за себе тако и за глобалну економију. Цијена овог енергента је на крају протекле седмице забиљежила прилично смањење након изјаве министра за енергију Русије Новака да има смисла да се о наставку договора о смањењу производње нафте ОПЕС+ одлучи крајем марта, односно уочи самог истека актуелног договора у априлу следеће године. Чланице ОПЕС-а и други сарадници су до сада о потенцијалним продужењима наведеног договора расправљали мјесец прије истека важећег.

ЕИА је објавила вијест да је дневни обим производње нафте повећан на рекордних 12,9 милиона барела у седмици закључно са 22. новембром упркос недавним позивима на смањење обима производње. Залихе нафте у САД, према истом извору, су повећане за 1,57 милиона барела у прошлој седмици.

На затварању тржишта, у петак цијена нафте је износила USD 55,17 (EUR 50,07).

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

Припремили:
Служба Front Office
Одјељење за банкарство

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као последица коришћења или немогућности коришћења информација, материјала или садржаја, или за последице одлука донесених на бази њих.

На отварању лондонске берзе метала у понедјељак цијена једне fine унце злата је износила 1.461,93 USD (1.326,49 EUR). Почетком седмице цијена злата је смањена након позитивних вијести о могућем споразуму између Кине и САД. Кинески часопис Global Times је објавио вијест да су Пекинг и Вашингтон „веома близу“ постизања иницијалног трговинског споразума. Појачаном оптимизму на финансијском тржишту допринијела је и објава да ће Кина настојати да унаприједи заштиту права интелектуалне својине, што је прекретница у преговорима. Овакве вијести утицале су на то да инвеститори усмјере своја улагања ка акцијама. Такође, појачане инвестиције у акције резултат су и снажних економских података у САД, који су увјерили инвеститоре у снагу економије САД. Предсједник САД Trump је изјавио да се САД налазе у завршној фази постизања Фазе 1 трговинског споразума, што је дало даљи подстицај паду цијене злата. Упркос првобитном оптимизму, на крају седмице су се појавиле вијести да Кина инсистира на томе да обећање САД о повлачењу тарифа мора бити саставни дио било које врсте Фазе 1 трговинских преговора, што је довело до раста цијене овог племенитог метала на ниво изнад 1.460 USD. Ипак, уколико се посматра ниво из септембра, када је цијена злата биљежила највећи ниво у посљедњих шест година, иста је смањена за око 6%.

На затварању тржишта, у петак, цијена једне fine унце злата је износила 1.463,97 USD (1.328,71 EUR).

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

